

30.3.2021

Eduskunta
Talousvaliokunta

Valtioneuvoston asetus ravitsemisliikkeiden aukiolon väliaikaisesta rajoittamisesta tartuntataudin leviämisen estämiseksi (M 5/2021)

Valtioneuvoston asetuksessa ravitsemisliikkeiden aukiolon väliaikaisesta rajoittamisesta tartuntataudin leviämisen estämiseksi säädetään alueista, joilla ravitsemisliikkeet on pidettävä suljettuina asiakkailta, sekä siitä, millaisissa ravitsemisliikkeissä ja niihin kuuluvissa tiloissa rajoituksia on noudatettava.

Asetuksen perusteella ravitsemusliikkeiden 9.3. alkanut sulkeminen jatkuu siten, että ravitsemusliikkeet olisivat kiinni lähes koko maassa 18.4. asti. Sulun piiriin eivät kuulu Ahvenanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Kainuu. Lisäksi Lapin maakunnassa ravintolat voivat olla auki Kittilän kuntaa lukuun ottamatta.

Suomen Yrittäjät katsoo, että rajoitusten osalta alueellinen harkinta on tarpeellista. Rajoituksia ei tule säätää tai pitää voimassa sellaisilla alueilla, joissa se ei ole tartuntatautilanteen vuoksi välttämätöntä.

On tärkeää, että laajojen rajoitusten sijasta käytetään mahdollisimman tarkkaan kohdennettuja ja alueellisesti rajattuja rajoituksia. Ravitsemisliikkeiden sulkeminen on äärimmäinen keino tartuntojen leviämisen estämiseksi ja tarkoittaa monelle toiminnan täydellistä keskeytymistä. Tämän vuoksi sulkusäätely on rajattava laajuudeltaan tarkasti siihen, mikä tartuntataudin leviämisen estämiseksi on välttämätöntä.

Asetuksessa hienosyisempää alueellista tarkastelua ei ole Lappia lukuun tehty. Lapin maakuntaa lukuun ottamatta sulkusäätelyn soveltamisalaa tarkastellaan maakuntatasolla. Pidämme tärkeänä, että maakuntaa, jossa on suuret etäisyydet, ja joka on asukastiheydeltään harva, soveltamisalaa on tarkasteltu maakuntaa hienojakoisemmin. On kuitenkin perusteltua, että hienosyisempää tarkastelua tehtäisiin myös muilla alueilla.

On huomattava, että tautitilanne saattaa vaihdella tietyn maakunnan sisällä merkittävästi. Alueen sisällä voi olla kuntia, joilla ei ole tautia ollenkaan tai esiintyvyys on hyvin vähäistä. Katsomme, että sulkusäätelyn välttämättömyysarviointin kannalta on ongelmallista, että alueellista soveltamisalaa arvioidaan lähtökohtaisesti maakuntatasolla. Soveltamisalaa olisi arvioitava ja rajoitukset rajattava alueellisesti maakuntia pienemmille alueille tartuntatilanteen mukaan.

Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin rajata ravintolasulku koskemaan vain tiettyntyyppisiä ravitsemisliikkeitä ja paremmin ottaa huomioon erilaisiin ravintoloihin liittyvät riskiprofiilit tartuntojen leviämisen suhteen. Asetus tarkastelee sulkusääntelyn soveltamista jakamalla ravitsemisliikkeet anniskeluravintoloihin sekä muihin ravintoloihin. Erottelusta huolimatta soveltamisalaan ei ole tehty poikkeuksia ravintolatyypin mukaan, vaan astus niputtaa käytännössä katsoen kaikki ravitsemusliikkeet samaan. Katsomme, ettei soveltamisalaa koskevaa harkintaa ole tosiasiaassa tehty eri ravintolatyypin mukaan.

Pidämme perusteltuna, että ravintolatyypin koskevan jaottelun lisäksi jakoa tehtäisiin myös ravitsemusliikkeiden sisä- ja ulkotilojen suhteen. Sulkua ei pitäisi ulottaa ravitsemusliikkeiden ulkotiloihin kuten terasseihin, jossa koronaviruksen leviämiskirous on huomattavasti matalampi.

Yrittäjien kannalta epätietoisuus ravintolasulun jatkamisesta ja sen soveltamisalasta on ollut kestänyt. Yrittäjien ei pitäisi joutua odottelemaan viime hetkeen asti tietoa siitä, voivatko ne pysyä auki vai joutuvatko ne sulun kohteeksi. Yrityksille tulee jättää riittävästi aikaa sopeuttaa toimintaansa rajoituksia seuraaviin muutoksiin.

Kunnioitavasti

Suomen Yrittäjät

Karoliina Katila
asiantuntija